

Ю. У. Кандимов

Болат Юсуф

БОЛАТ ЮСУФ (псевд. – Айнур; 16. 03. 1909, Алушта, Крим – 22. 10. 1986, Ташкент) – кримськотатарський письменник. Член СП СРСР (1937). Народився у бідній сім'ї, в дитинстві наймитовав. 1924 вступив до Ялтин. пед. технікуму, працював у комсомол. організаціях. Від 1931 навч. у Крим. пед. інституті та аспірантурі при ньому. Працював завідувач відділу худож. літ-ри Крим. держ. видавництва; 1937–39 – відп. секр. СП Крим. АРСР; 1939–41 – ред. ж. «Совет эдебияты» («Радянська література»); 1941–42 – заступник гол. ред. г. «Къызыл Къырым» («Червоний Крим») у Краснодару 1942–44 – відп. ред. радіопередач кримськотатар. мовою Всесоюз. радіо в Москві; референт з питань Близького Сходу МЗС СРСР. 1944 депорт. у Середню Азію, працював завідувач відділу Булунгур. райкому партії у Самарканд. обл. Від 1957 – в Ташкенті: ред. Держ. видавництва худож. літ-ри Узбекистану; дир. Будинку творчості і консультант СП Узбец. РСР; 1961–84 – завідувач відділу, відп. секр., заст. ред. г. «Ленин байрагы» («Ленінський прапор»). Перше оповідання «Чанълар къакъылгъанда» («Коли били дзвони») надрук. у г. «Ени дунья» («Новий світ») 1929. Від 1930 створив 10 п'єс, серед яких: «Той девам эте» («Весілля триває», Сф., 1936), «Яшамакъ истейим» («Хочу жити», Сф., 1938), «Соньки гедже» («Остання ніч», Сф., 1939). П'єса «Арзы къыз» («Дівчина Арзи»), музику до якої написали Я. Шерфедіновта І. Бахшиш, мала надзвичайний успіх не лише в Криму, а й у кримськотатар. діаспорі; першу постановку здійснив реж. Х. Ібраїм 1938. Автор романів «Алим» (1-а частина була опубл. 1940–41 у ж. «Совет эдебияты», окреме вид. – 1982), «Саф юреклер» («Чисті серця», 1962), «Анифе» («Аніфе», 1969), «Садакъат» («Відданість», 1979); кн. оповідань «Туфанда къалгъан къой сюрюси» («Стадо, що залишилося в бурані», 1972), «Табиатым ойле» («У мене такий характер», 1977), опубл. у Ташкенті. Друкував літературознавчі статті про творчість У. Іпчі, Дж. Гафарова; шкіль. підручники.

Рекомендована література

1. Tatars of Crimea. Their Struggle for Survival. Durham, 1988;
2. Осман А. Языджи, драматург, терджиман (Письменник, драматург, перекладач) // Йылдыз (Зірка). 1994. № 4;
3. Велиев А. Буюк истидат саиби (Володар яскравого таланту) // Там само. 1999. № 2;

4. Умерова Э. Бедий эдебият ве юмор: Ю. Болатнынъ пьесаларына бир назар (Художня творчість і гумор: Погляд на п'єси Ю. Болата) // Там само. 2001. № 3;
5. Фазил Р., Нагаев С. Къырымтатар эдебиятынынъ тарихы: къыскъа бир назар (Історія кримськотатарської літератури: короткий огляд). Сф., 2001;
6. Деятели крымскотатарской культуры. (1921–1944 г.): Библиографический словарь / Гл. ред. и сост. Д. П. Урсу. Сф., 1999: Къуртнезир.

Бібліографічний опис:

Болат Юсуф / Ю. У. Кандимов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-36700>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).